

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Lemberger Ármin.

Főmunkatárs: Schön Ödön.

Előfizetési árak

Egészévre 5 frt., félévre 2 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések jutányosan számíthatnak.

A Báltaszék-Baranyavári új vasut.

(Pécs és Baja szolidáris érdekei.)

Mire ezen sorok napvilágot látnak, alkalmasint a jelzett vasut kiépítése perfekt tényre válik. Csendben, minden lármá, minden megerőltetés nélkül, végbement ezen nagy horderejű közlekedési és közforgalmi utnak realizálása. Nem kardoskodtak mellette, sem megyék, sem országrészek, de még kényszerítő közgazdasági viszonyok sem. Nem kellett huszonnégy éven keresztül az érvek halmazával az ügy érdekében propagandát csinálni. Ki lett adva a parancs, hogy szükség van ezen vonatra, és a parancsot a lett gyors tempóban követte. A Báltaszék-Baranyavári vasut közigazgatási bejárása Báltaszéken f. é. február hó 14-én Mohácson 15 és 16-án, Baranya-Monostoron pedig 17-én megtörtént. A közigazgatási bejárás pedig nem csak a kellő szakzsűréséggel és komolysággal történt meg, hanem azon ünnepélyes kijelentéssel, hogy az építkezés még ezen évben meg fog kezdődni, úgy hogy a közel jövőben ezen vasuton dél és észak felé utazhatunk. Ezen vasut létesítése, mely csak egy etapját képezi azon direct összeköttetésnek, mely Serajevo és Bécs közt létesüljön (szándékosan kihagytuk Budapestet, mivel tudunkkal nem annyira Budapesten mint Bécsben sürgelik

annak létrejöttét, talán azért is realizálódik oly gyorsan) közgazdasági szempontból mindenestre előnyére fog válni az ország közforgalmának, mert ha többet nem létesít, mint a helyi forgalomnak lehetőségét azon közbeeső községek részére, melyek eddig mindennemű vasuti összeköttetést nélkülöztek, úgy ez is már magában véve a közforgalomnak és helyi érdekű közgazdaságunknak javulását fogja eredményezni. Más előnyöket is fog azonban biztosítani. A Duna jobb partján zsákutczába végződő helyi érdekű vasutak megbénított és semmi haszonnal nem járó üzemét, valamint a községek és egyeseknek törzsrészvényekbe fektetett tőkéjét a beláthatatlan idejű bizonytalanságok lidércnyomása alá felfogja szabadítani, amennyiben ezen kisebbeszerű vasutakat rövid idő múlva saját kormányzása alá kénytelen lesz befogadni, ami ugy a községekre, mint az érdekelt törzsrészvényesekre, nagy előny lesz. Mert azt az anomáliát el nem lehet képzelni, hogy egy Bécs és Serajevo közt létesítendő vonal, közbe-közbe másodrendű vágányokon végig fog robogni. Ez technikai szempontból már magában véve lehetetlen, de a magyar általános hitelbank sokkal renomirozottabb firma is, semhogy kisebb részvénytársaságok által magának üzlet dolgában diktáltasson. Semmi körülmények közt tehát el nem vitatható, hogy a létesítendő nagy

vasuti összeköttetés, bizonyos anyagi hasznot fog az érdekelt vidékre hozni. E lap tendenciája ugyan meg nem engedi, hogy itt esetleges politikai dolgokról is beszéljünk, de egyet mégis fel kell említenünk „timeo Danaos et dona ferentes.“ Ha a bécsi intéző körök ezen vasut létesítését sine qua nonnak kijelentették, úgy kell, hogy ennek, itt fel nem említhető politikai háttéré legyen. Eltekintve ettől, van ennek a vasutnak, a vidék egyik emporiumját tartva szem előtt, közgazdasági hátránya is Magyarország tudvalevőleg nem tulságosan gazdag sem kulturális, sem anyagi vidéki gócpontokban. A mi eddig harminczkét éven keresztül, illetve 1867. óta történt, úgy kulturális, valamint közgazdasági és közvagyonosodási tekintetben, annak nagy országnérsze a fővárosnak jutott. Azon vidéki városok pedig, a melyek a közművelődés és közgazdaság bizonyos fokát elérték, azok ezt önerejük-ből, saját vérök és pénzők árán lépésről-lépésre kieroszakolták.

Magyarországon ily kimagasló vidéki gócpont Pécs városa. Pécs városa önszorgalmából, önerejéből polgárainak józan, és munkaszerető együttműködése következtében, nemcsak anyagi, de etikai tekintetben is olyanra lett, melyhez hasonló a vidéken alig találunk. Ez nemcsak az egész nagyvidéknek-Mekkája a kulturális, hanem ipari és kereskedelmi haladás szempontjára

TÁRCZA.

Merán, február 22-én.

Kedves segédszerkesztő barátom!

A „BAJAI HIRLAP“ eredeti tárczája.

Mikor ma reggel úgy fel nyolcz felé fölébredtem, fölnyitottam álmos szemem és épen hozzá akartam fogni a fölkelés előtt oly jól eső szundikaláshoz, furesa világosság és szokatlan fehérség kápráztatta meg felig behunytt szemem. Fölültem az ágyban, kitekintettem az ablakon és Uram, Istenem, mit láttam — havat, szép frissen esett, fehér havat. Megdörzsöltem a szemem; me.t azt hittem, hogy talán még álmodom, de nem! Hő volt, valódi lágy, pihés hó. Sőt most is hullott még nagy pelyhekben, melyek a szélben örült táncot lejtve röpködtek szerteszét.

Képzelve barátom esodálkozásom és meglepetésem. Tegnap délután még a legszebb tavaszi nap volt, mint otthon május elején. Világos ruhában, könnyű tavaszi kabátban voltam sétálni és oly melegen tűzött a nap, hogy ernyőt kellett nyitnom. A déli növények pompáztak a szabadban, pálmák, babérfák zöldeltek, sőt a levélhullató fák is szépen rügyeztek, az olajfák már virágoztak és erős, majdnem kábító illatot terjesztettek maguk körül. A mezőt gyenge, selymes új pázsit borította és már a szerény ibolya is felütötte itt—ott kedves lila fejét. A fák galyain az énekes madarak hangversenyezték, egy-egy korán visszajött fecsképár hasította át a levegőt, szalmaszálát tartva esőrükkben a fészekrakáshoz és pillangók kergetőztek a meleg napsugárban.

Tavasz van; ezt esicseregtek a lég dalos madarai, ezt esobogta a kis patak, ezt mesélték a játszadozó pillangók.

Boldogan, gyermeki örömmel feküdtem le este és előre örültem a holnapi szép napnak, a meleg napfénynek, az illatozó virágnak, és reggel, mikor kíváncsian kipillantottam az ablakon, csak fehérséget láttam. — nagy szemkáprázatot fehérséget. Kerestem szememmel a zöld hegyoldalt, kis pásztorunkyhóival és régi büszke váraival,

kerestem az ismerős, hófödte hegyesücsöket, melyeken már korán reggel, mikor még a nap az áttellenes magas hegyek mögött bujkál, aranyvörös fénye tündököl élénk, világításba helyezve a kopár, komor sziklákat. De nem láttam. Felhő borította őket. Sűrű felhő feküdt az egész tájon, úgy hogy a szomszédos villák sötét, alakatlan, nagy tömegeknek látszottak.

Majd hatalmas szél jött a tenger felől, az ott dühöngő siroccónak gyenge utóhangjai. Ez aztán fölkapta a felhőt és magával ragadta. Észvesztetten szórta a huldgáló hópeltyéket, fülhasító sivitással támadt az ablakokra, megrázta őket, hogy csak úgy esőrömpöltek az üvegtáblák, de nem engedtek. Itt nem boldogulván, a kürtön át próbált szerencsét Szél koma. Rettentő, vad haraggal rohant a kürtön be, sivitva, vad kacajjal, majd meg kétségbeesett nyögéssel jajveszékölő sirás-rivással könyörgött bebocsátásért. De hasztalan. És vak dühében, a kudarc miatt, megszegyenítve és bosszankodva ismét kirohant és a szegény fákön töltötte ki mérgét, kegyetlenül össze-vissza rázva őket.

Később kisütött a nap és megvilágította a szomorú tájat. Istenem mily látvány. A hegyoldal tele a napfényben ragyogó hóval, a tegnap még zöld mezőt, vakító fehér lepel borítja, a fák galyain oda fagyott hóréteg fehérlik és olvadozva, nagy cseppekben csendes locsogással hullik a sáros földre és az olvadó hótól megdagadt patak piszkos hullámai tajtékozva rohannak.

Ez a mi telünk, barátom. Csak az a jó, hogy épen olyan gyorsan hal meg, mint a mily gyorsan születik. Kisüt a nap, egy két óra alatt elolvad a hó, a szél szétkergeti a felhőket és egy éjszaka kitombolja dühét és a következő reggel ismét szép, nyugodt tavaszi napra ébredünk. Az egészben a néhány napi szobaaristom a kellemeden.

Mert az első reggelen megjelenik a doktor úr jól ismert arczczal és a legkedvesebb mosolyával adja tudtomra, hogy míg a szél dühöng odakünn, addig ne próbáljam kitenni a szobából a lábam. Aztán megkezdődik az alkudozás.

— A Kurszalomba sem szabad mennem doktor úr?

— Nem kérem! Csak tessék itthon maradni, a szobában.

— De ha jó felöltözködöm és míg odáig megyek, betartom a szám a zsebkendővel.

— Még akkor sem, feleli a doktor úr lekötöző mosolylyal és egy esomó hőles tanács és intelem hátrahagyásával látózik.

Én pedig szomorúan tolom karosszékelem az ablakhoz, ölembé teszem kezem és bámulok a messzeségbe. Majd valami könyvet veszek a kezembe, de néhány percnyi szórakozott olvasás után eldobom és á la Hamlet töprengve járok föl és alá, csak a helyett; Lenni vagy nem lenni, azt szavalom százféle változatban: mit csináljak, mivel üssem agyon az időt!

Ma délután ép Hamleti töprengés közben jutott eszembe, hogy Önnek írok és ezzel ütöm agyon a lámpagyújtásig hátralévő unalmas időt.

Igy hát ami csunya időnknek köszönheti e levelem. Hát csak csupa önzésből ír nekem, fogja Ön gondolni. Igen barátom, csakis önzésből. De tesszünk-e mi gyarló emberek egyáltalán valamit önzérek, önzés nélkül? E két nemes tulajdonsága az embernek mozgatja ezt az egész bűnös, nagy világot. Sajnos, barátom, hogy mélységesen igaz, hogy az erény manapság csak az igen tisztelt Hoffmann és Schmidt Kristóf urak tanulságos és érdekesítő elbeszéléseiben diadalmaskodik, de nem az életben. Ezt pedig nem én sütöttem ki, hanem híres, nagynevű, komoly tudós urat vaskos köteteiben olvastam és a saját kis világomban is sajnosan tapasztaltam.

De ne tovább! Nem akarok a világ és az emberek romlottságáról elmélkedni. Nem filozofálok, mert még élénk emlékezetemben van a mult-koriért kapott, alapos lecke. Különben is épen most szólalt meg a villanyos csengő, mely oszonnára hív és így abban kell hagynom az írást. De már eleget is csacsogott össze a maga kétségbeesett, unatkozó barátneja

Margit.

ből is. Pécs városa mely hangya szorgalommal gyűjtötte szellemi és anyagi kincseit, az utóbbi évtizedben, önhibáján kívül kénytelen rohamosan visszafejlődni. Az anyagi jólétetemelő bortermelése a philoxera pusztításai által tönkre ment. Ez által a depauperationnak utja egyengetve lett. Az utóbbi hónapokban egy másik csapás érte, amennyiben néhány szédelő révén, az egész kereskedelmi osztály, mely borkereskedésből tartja fenn magát és száz meg száz munkás családnak folytonos keresetét és megélhetését biztosított, — erkölcsileg meg van bélyegezve, és jó hírneve beláthatatlan időkre tönkre van téve. Fennmaradt még egy üzleti összeköttetése, a szlavoniai és boszniai közvetítő kereskedelem. — amennyiben Pécs volt azon központ, mely Szlavoniát és Boszniát sok üzleti dolgokban, úgy a fővárossal, valamint az ország más nagy részével közvetíté. Ime ettől is meg lesz fosztva. Három fő támaszt vesztett tehát Pécs városa tíz év alatt. Bortermelését, borkereskedelmét és közvetítő üzletét. Nem érdemelte meg ezt ezen város hazafias és munkás polgársága. Mi fog következni ezután, minő rázkódtatások fogják ezen város aláaknázott szervezetét próbára tenni, azt nem tudjuk. Nem érezzük magunkat hivatalva tanácsot adni. Hisz a hol az intelligentiának oly nagy feladata van, ott talán a legnagyobb bünt követnének el mindazok, a kik hivatva a haza, a nemzet sorsát intézni, ha egy oly kimagasló erődöt, mint a milyen Pécs városa, mely századok óta dél és nyugot felé kulturális missióját a legnagyobb önfeláldozással, anyagi és szellemi erejének teljes megfeszítésével teljesíté, a biztos elzúllásnak átengednék. Az elemi csapások pusztításai által tönkre ment Pécs város és vidékét menteni kell. A szorgalmas polgárság úgy a saját, valamint a haza érdekében ugyan mindent el fog követni, hogy világhírét a bortermelésben, bár hosszú idők leforgása szükséges hozzá, helyre üsse. A szédelők által diskreditált kereskedelmi nimbust a józan és higgadt kereskedők jóva fogják tenni. *De a közforgalmi ut elvesztését alig fogja pótolhatni. Itt csak egy remedium van: és pedig teljes rekompensatio. Ez pedig abból áll, ha Pécs és Baranyamegye rövid uton Bácsmegegyével és a nagy Alfölddel össze lesz kötve, hogy ott ugy természetnyeit, valamint gazdag szénbányáit kellően értékesíthesse. Nem szavakkal, nem phrasissokkal, hanem ernyedetlen buzgalommal és minden rendelkezésre álló eszközzel Pécs város vezetőinek, még anyagi áldozatok árán is oda kell hatni, hogy a Közép-Duna áthidalása Baja és Báltaszék közt minél előbb létesüljön.* Nem szabad semmi alkalmat elmulasztania, bár csekélynek is látszassék, hogy az intéző körökét erre ne figyelmeztesse. De magának a kormányának, az intéző köröknek is oda kell hatniok, hogy az ország ezen nagy védbástyáját ne engedjék át az anyagi enyészetnek. A Baja-Báltaszéki összekötő vasut érdekköre tehát újból kitágult, annak keretébe bele jutott Pécs és Baranyamegye. Dolgozzunk ernyedetlenül ezen közös érdekünk mielőbbi megvalósulása mellett, és ha megérjük annak megvalósulását, százezrek anyagi érdekei ki lesznek elégitve.

Báltaszék, 1899. február hóban.

Dr. Boszkovitz Mór.

Tüzzoltó ügy.

A bajai önkéntes tüzzoltótestület f. évi február hó 19-én d. u. 3. órakor tartotta meg 27-ik évi rendes közgyűlést Somogyi Emil elnökle alatt a városi székház tanácstermében.

Elnök megnyitván az ülést, felhívja Buday István titkárt a múlt évi működésről szóló jelentés felolvasására. Az évi jelentésből, melyet általános érdeklődéssel hallgattak végig, közöljük a következőket :

Tisztelt Közgyűlés!

A bajai önk. tüzzoltóegylet fennállása óta ma tartja 27-ik évi rendes közgyűlést.

Intézményünk nagy jelentőségét, magasztos hivatását immár nem szükséges bizonyítanunk. Vannak, a kik ezt a hanyatló századot a jótékonykorszakának nevezik. Egymásután keletkeznek nemes czélú egyletek, melyek hivatva vannak arra, hogy enyhítsék a szegények szenvedéseit. — Amde mindezen intézmények közül mennyire kimagaslik az önkéntes tüzzoltóság, mely kockára vetve életét, harezba száll a legveszedelmesebb elemekkel, a tűzzel, ha annak zsarátnokai hamvasztják a szegények kunyhóit, vagy gazdagok fényes palotáit; szembe száll a vízzel, ha az féket veszítve, kitér medréből és áradatával elborítja az emberi alkotásokat.

Ezeknél fogva mi is elmondhatjuk, hogy az önkéntes tüzzoltó is katona, de nem abban a hadseregben, melynek nyomában öldöklés, pusztulás támad; hanem, melynek lobogójára az ember szeretet van írva, mely nem törődve a saját veszedelmével, a rettenetes halállal, — melynek kapui gyakran ott nyílnak előtte a házak rászakadó gerendái közt, — teljesíti az önmaga által elvállalt kötelességet, hogy megmentsen: egy-egy emberi életet, s az emberi munká, a szorgalom, az ipar vagy a művészet alkotásait.

Van valami felemelő abban, hogy egy földi javakkal megáldott férfiú áldozza magát erre a nemes feladatra; de nem kevésbé megillető az, ha a szegény ember, a ki csak küzdve futja meg az élet göröngyös útjait, ha mást nem tud áldozatul hozni, hát odaviszi jzmai erejét, életét az emberszeretet oltárára s büszkén viseli azt a nevet: *önkéntes tüzzoltó.*

És mégis mindezek daczár, hogy a szegény tüzzoltó önzetlenül, felebarátai életének és vagyonának védelmére saját életét kockáztatja: nálunk közöny a jutalma, az intézmény pedig vajmi kevés pártfogásban részesül. Ezek daczára nem lehet tagadni, hogy egyletünk megalapítása óta nem fejlődött volna. — Amde 27 éven keresztül folytatott szakadatlan törekvés és a ténylegesen létező állapotok között nem látjuk meg ma sem a kívánt arányt, a 27 évi nehéz küzdelmeinknek azon sikerét, a mit a tüzzoltás terén a hosszú éveken át tett alapos megfigyelés után látni óhajtanánk. Nem látjuk pedig azért, mert ezen a felebarátaink életének és vagyonának védelmére nagy fáradsággal alakított testület nem, hogy kellő erkölcsi és anyagi támogatásban részesülne — tisztelet a kevés kivételnek. — hanem ellenkezőleg sokan megbizonyíthatólag hátráltatják azt működésében és fejlődésében, részben a szükséges erkölcsi támogatás, részben az elkerülhetlenül szükséges pénzbeli segélyezésnek indokolatlan megvonása által.

Nagyon jól tudjuk azt, hogy a tüzzoltás hasznosságáról csak a veszedelem napján szoktak nálunk beszélgetni — már t. i. ha sikeres munkát végezett a tüzzoltóság; de bezzeg, ha a rossz felszerelés, a készenlét-ország híján elkésvé kivonuló tüzzoltóságnak nem éppen úgy sikerül a dolga, mint ahogy azt az avatlanok elvárták, van akkor mit hallgatni minden tüzzoltónak. — Arra persze, hogy a dolog jelenlegi állapota, azok fejlődési stádiuma erkölcsi és anyagi támogatást igényel, alig gondol valaki.

Pedig a tüzzoltóság tovább fejlesztéséhez, mint mindenhez, ma már pénz kell!

Kérdjük tehát, kitől várja azt valaki, ha nem a nagy közönségtől, a kinek a javára történnek munkálkodásunk? De hát sajnosan tapasztaljuk, hogy nálunk — eltekintve a szegénytől — a gazdagabb osztálynak sincsen pénze, legalább a tüzzoltó ügy részére — nincsen?!

Ezen szomorú állapotoknál fogva ki kell mondanunk egész határozottsággal, hogy egyletünk a jelenlegi körülmények és viszonylatokban megmaradva, előbbre ne a mehet, nem fejlődhetik.

És ha a helyzet nem javul, szent kötelességünk marad, — küzdve bár, de lelkesedéssel tovább munkálkodni a magasztos ügy érdekében.

Amde mi erősen bizunk abban, hogy végre is belátásra fog jutni városunk derék közönsége, hogy édes mindnyájunk erkölcsi kötelessége, legjobb tehetségéhez és rendelkezésére álló idejéhez mérten némileg legalább hozzájárulni a humanisztikus önkéntes tüzzoltó intézmény fejlesztése

és felvirágoztatásához, mert e nélkül csak tengődünk, de nem élünk . . .

Ezek után bátorodunk a m. év lefolyásáról következőkben beszámolni.

Már előre is jelezhetjük, hogy egyleti életünkben nevezetesebb mozzanat nem fordul elő.

Azt azonban büszkén vallhatjuk, hogy a működő tagok a humanus ügy iránti lelkesedéssel, — semmi jutalomra nem vágyó, de legtöbb esetben elismerésre sem méltótt, — önzetlen fáradozásait és működéseiket a válság percében mindig felajánlották.

A testület beleletének mozgalmas képét röviden vázolja, a következő statisztikai adatok tüntetik elő.

1898. év végéig a működő tagok száma 62, a pártolótagok-é 160 volt.

Mult évben a működést 18 tüzest vette igénybe, ebből 13 tető, 3 kémény és két boltitűz volt.

Rendes gyakorlat 12 tartatot.

A m. évi bevétel 1216 ft 46 kr., kiadása 667 ft 50 kr. és így a pénztármaradvány 578 ft 96 kr volt.

A jutalmi-alap bevétele 264 ft 74 kr., kiadása 117 ft 76 kr., maradvány 146 ft 98 kr.

A betegsegélyző-alap vagyona 283 ft 03 kr., a szertár-alap, illetve törzsvagyon 6000 fittal rendelkezik.

Testületünket képviselttük m. év szeptember hó 8-án Topolyán megtartott hácsmegeyi tüzzoltó-szövetségi közgyűlésen dr. Nyiraty János főparancsnok és Buday István titkár személyében.

A tagok ruházattal való ellátásáról is kellőképpen gondoskodva lett.

Egyes testületek és hatóságok vagy községek megkeresésére mindenkor készséggel állottunk azok szolgálatára.

Az igazgatóválaszmány, illetve parancsnokság a lefolyt évben hozzá érkezett, valamint a testület beleletét illető ügyek elintézése végett 6 választmányi és 11 hetes bizottsági ülést tartott.

Megemlítendőnek tartjuk végül, hogy a zenekar 16 tagból áll, mely képezetetésében szép előmenetelt tanusít.

Midőn ezzel mult évi működésünkről beszámolunk, ismételve azon reményünknél adunk kifejezést, hogy a közel jövő intézményünknek kedvezőbb alakulatot fog biztosítani az által, hogy a közönség figyelme ügyünket erkölcsi és anyagi támogatásával meg fogja szilárdítani.

Jelentésünket pedig a tisztelt Közgyűlés jóakarattal belátására bízva, tisztelettel kérjük annak szíves tudomásul vételét.

Az évi jelentés tudomásul vétele után Prigl Károly pénztáros előterjesztette a számvizsgáló bizottságnak a m. évi számadásokra vonatkozó jelentését, melynek alapján a pénztárunknak a felmentvény megadatott.

Következett a f. é. költségvetés megállapítása. Az átvizsgált költségvetés helyesnek találtván, elfogadtatott.

Ennek megtörténtével az üresedésbe jött három számvizsgálói tisztség betöltése következett, melyekre: Lerner Antal, Rosenberg Mór és Vajda Henrik egyhangulag megválasztattak.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Reich Salamon és Lakos Imre kértettek fel.

Ezzel a napirend kimerítetvén, elnök megköszöni a tagok buzgalmat s az ülést berekeszti.

Budapesti.

Helybeli és vidéki hírek.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminister Csergő Sándor bajai kir. jbrósági joggyakornokot a zentai kir. jbróságához aljegyzővé nevezte ki.

Eljegyzés. Dembitz Gyula, elektrotechnikus, cs. és kir. tartalékos hadnagy, budapesti lakos, ma tartja kézfogóját öz. dr. Berliner Gusztávné leányával, Honával, lapunk fel. szerkesztőjének unokahugával.

A bajai kereskedő ifjak művészestélye. Törekvő egyleteink sorában, kik amnyi komoly lelkesedéssel szolgálják kulturális missziójukat, előkelő helyet vívott ki magának a bajai kereskedő ifjak egylete évről-évre rendezett, magas művészi színvonalon álló estélyeivel. A folyó hó 18-án megtartott művészestély méltán sorakozik a derek egyletek e té-

ren elért fényes sikereihez és mint művészi esemény kimagasló fénypontját képezi az idei szezonnak. A társadalmunk legelőkelőbb köréből toborzott közönség zsufozásig megtöltte a „Nemzeti Szálló” termeit, hogy gyönyörködjék az előkelő budapesti művészgarda sikerült előadásáiban. A válogatott műsört *Tornyay Alajos*, zongoraművészeknek, a mi régi, kedves ismerősünknek briliáns zongorajátéka nyitotta meg. Chopin-től egy keringőt és egy saját szerzeményű Gavotte-t adott elő, azzal az előkelő, diszkrét játékkal, mely őt a bajai közönség mindenkor szívesen látott, örömmel meghallgatott kedvenczévé avatta. Őt követte *Abbrányiné Wein Margit* asszony, a budapesti m. kir. opera tagjának éneke, kit megjelenésekor szűnni nem akaró, viharos taps fogadott. Stojanovits Ninon keringőjét énekelte oly befejezett művészi technikával, amyi bravúros koloratúrával, hogy a közönség elragadtatásában percekig tartó éljenezésekkel honorálta a ritka művelzetet. Ezután *Tollagi Adolf*, a budapesti népszínház e ritka tehetségű tagja lépett az emelvényre, hogy felülmulthatlan komikumával minduntalan hangos kazajra derítse a közönséget, mely „tréfás népdal egyvelegét” viharos tpsal fogadta és megürázta. — A könnyűvérű, nevetető Muzsát *Abbrányi Emil*, az ifjabb költői nemzedék e fényes tehetségű tagjának „komoly” szavallata váltotta fel. Egy szellemes aperçukban hővelkedő bevezetés után „Peltámadás” és „Kossuth sirján” című két költeményét szavallta el, az istenáldott poézisnak e két drága gyöngyét, annyi fenséges egyszerűséggel, annyi nemes és elragadó hévvel, hogy az elbűvölt közönség néma áhítattal csigótt az ő beszédes ajakán. Abbrányi magasztos, fennemjáró eszméit csak Abbrányi képes kellően interpretálni és érvényre juttatni. — Igazabb, szentebb lelkesedéssel közönség még nem tapsolt költőjének. Ezután ismét *Abbrányiné* énekelte. Massenet egy bájos dalát „Ouvre tes yeux bleus” és Carmenből a Habanarát adta elő oly ragyogóan, egy briliáns, hogy a közönséget valósággal elragadta. — *Tornyay* játszott a zután Liszt Rhapsodiáját művészi tökéletességgel, majd ismét *Abbrányiné* adott elő Tornyaitól egy kedves dal „Nézek, nézek” és magyar népdalokat annyi eredeti felfogással, annyi bájos közvetlenséggel és lebilincselő dévajssággal, hogy a közönség kifogyhatatlan volt a tapsolásban és a művésznő szívesen engedett viharosan nyilvánított óhajának és a legismertebb népdalokkal, „süt a mam” „Rózsabokorban jöttem a világra” stb. toltotta meg a programot. A minden ízében páratlanul sikerült műsört *Tollagi* fejezte be, előadva Rákosi Jenő Elektráját, a mi nagy tragikánknak Jászaynak e kaczaglató persiflage-át. Tollagi zseniális előadásában teljesen érvényre jutott az a francia közmondás: „Du sublime au ridicule il n’y a qu’un pas”. A közönség kitünően mulatott és frenetikusán tapsolt. Az előadást tánc követte, melynek csak a felkelő nap vetett végét. A fényes osztály sikerének orszámszépe az egyet buzgó elnökét id. *Reich Vilmost* illeti, kinek derekasan segédkezett a rendező bizottság, élén Somogyi Emil Lengyel Manó és Schön Ödön.

Theaestély. Az izr. növegyet jövő hó 1-én, szerdán este, rendezt a „Nemzeti Szállóban” 3-ik theaestélyt. Belépődíj egy korona. Reméljük, hogy mivel ez nem csak az utolsó theaestély, hanem előreláthatólag a szezonnak utolsó mulatsága is, a közönség az estélyt sürin fogja látogatni. Külön meghívók nem bocsátatnak ki.

Allamsegély. Gyűmölésészeti egyesületünknek a földmívelési miniszter 1000 forint államsegélyt engedélyezett. Az egyesület elhatározta, hogy a segély kinyerésében oly nagy érdemű főispánunknál 3 tagú küldöttséggel fogja halálját nyilváníttani.

Eljegyzés. Ifj. *Weinberger József* kereskedő Orosházán eljegyezte *Weinberger Flóra* kisasszonyt Baján.

A sorozás elhalasztása. A Baja városi sorozó járásban f. évi márczius hó 2-ik és 3-ik napjaira kitűzött fősorozás ő nagyméltóságának a m. kir. honvédelmi miniszter úrnak folyó hó 17-én kelt 1387/m. 1899. számú körrendelete folytán egyelőre további rendeletéig **elhalasztatik**. Erről az illető állításkötelesek és érdekelték azzal értesítetnek, hogy az annak idején kibocsátandó sorozási idezések kézbesíthetése tekintetéről tartozkodási helyük minden változtatását a városi katonai ügyosztálynál, akár szóval, akár írásban, a törvényes következmények terhe alatt késedelmezés nélkül jelenték be.

Dunagőzhajózási forgalom megnyitva. A Dunagőzhajózási társaság helybeli ügynöksége tudtul adja, hogy Bajáról a személy szállító hajók ez évben következő időben fognak indulni, u. m. **Postahajó** lefelé: szerdán, péntek, és vasárnap: 6 ó. reggel
felé: kedd, péntek és vasárnap: 3:55
Vásárhajó lefelé: naponta: 9:05 este
felé: naponta: 12:15 délben.

Együttal figyelmeztet azon előnyre is, hogy miután a vásárhajók éjjel után érkeznek Budapestre, a velők szállított árú **azonnal** kirakatik és a vásáresarnokba atszállítható úgy, hogy idejekorán és megfelelő helyen kerülhet eladás alá; úgyzinten intézkedés történt, miszerint a pénzügyi kirendelés az elvámolást ugyancsak haladék nélkül és bármikor eszközölje. — Rendelkezés

történt az iránt is, hogy a vállalkozó, aki bpesti állomásunkról a vásáresarnokba való elszállítását eszközöli, mindenkor kellő számú kocsi tartson készletben, úgy hogy még a legnagyobb forgalom esetén sem következhet be fennakadás.

Tagjutalék. Az eddig 6 dbban megállapított évi jutalék mennyiségét 8 dbra emelte a gyüm. egyesület. Ezen tagjutalék már most kivehető az egyet pénztárosánál kapható utalvány alapján esetleg bármely a fák értékenek megfelelő árú élő növény alakjában; az előző évi 6 db. fából vagy növényértékéből álló jutalék május 1-ig még kivehető. Tagjutalékok képezhetnek rózsák is, a melyekből most igen nagy számban és új fajtákban is nemesített az egyesület.

Gazdasági tantfolyam. A Szent-István közszéchen január és február hónapokban tartott népies gazdasági téli tantfolyam vizsgája márczius 5-én (vasárnap) d. e. 8 órakor veszi kezdetét, melyre a gazdaság és kertészet iránt érdeklődők figyelmét, felhívjuk.

Hernyó irtás. Baja város rendőrkapitányi hivatala részéről közhírré tétetik, miszerint az 1894. évi XII. t. cz. 51., 52., 53. §§-ai szerint minden birtokos köteles a fák rügyeinek fakadása előtt, legkésőbbben azonban márczius hó végeig, a belsőségeiben, majorokban, szőlőkben, gyümölcsösökben és kertekben levő fűt és bokrait, a kárteknő hernyóktól, illetőleg hernyófészektől és lepketojásoktól megtisztítani és az összegyűjtött hernyókat, hernyófészeket és hernyótojásokat elégetni.

A Bajai kereskedő ifjak egylete művész estélyen felülítették: *Reich Ferkos fia* czég utján gyári házaktól érkezett felülítettések 89 frt. *Gladvált Ferencz utóda* czég utján: Franck Heinrich fia Linz 5 frt. Ig. Weisz. Triest 2 frt. M. Fásál, Teschen 2. Laudenburgi ezukor gyár Bécs 2 frt. Schwarz E. és fia Szeged 2 frt. Mauthner és Wilcesk Bpest 2 frt. Schwarzopf és Wolf Bpest 2 frt. Kálmán és Tichler Bpest 2 frt. Neuman és Rosenbaum Bpest 2 frt. Belatini Braun Bpest 2 frt. Schmidek és Grünhut Bpest 1 frt. Gusztáv & Wilhelm Heller Wien 2 frt. — *Grünhut Miksa czég* utján Teubner & C. Ujvidék 5 frt. N. N. 2 frt. N. N. 2 frt. Stern Jónás Wien 1 frt. Sam. Deutsch Wien 1 frt. — *Fischer Pál czég* utján: Gusztáv Tomau Nachf. 2 frt. S. Laufer Bécs 2 frt. Gbrüder Altenberg Berlin 2 frt. Rich Petechek Prág 2 frt. Sigm. Löwinger Wien 2 frt. — *Reich Bernát czég* utján: Blaschka & Con. 1 frt. Weisz Gyula 50 kr. Krausz Károly 50 kr. — *Steiner Károly czég* utján: Berger József Bécs 2 frt. — *Fischer Béla czég* utján: William Prim Bécs 1 frt. Welisch & Frankl Wien 1 frt. — *Berndorfer Ede czég* utján: Ruff & C. Bécs 2 frt. — Reich Aladár 5 frt. Reich Vilmos 3 frt. Pollák Bernát, Reich Gyula Reich Ignác, Reich Vidor, Oblath Nánth. Morovicza 2—2 frt. Nány Lajos 1 frt 50 kr. Erlich Andor Borota, Pollák Illés, Müller Józsefné, Grünhut Miksa, Stern Vilmos, Wiesel Sándor, Hollenreich Károly, Kun Lajos, Perezel, Hesser Gyula, Süches Ödön, Zwilling Salamon 1—1 frt. Kazal József 80 kr. Steiner Károly, Bruck Pál, Diamant Lajos, Schlesinger Jenő Szt.-István, Berndorfer Ede 50—50 kr. Fogadják a t. cz. gyűjtők és a felülítetők az egyet hálás köszönetét.

CSARNOK.

A spiritizmusért.

A „BAJAI HIRLAP” részére

írta: Szász Róbert.

A szellemek világa nem csakolt,
Zárt a szived, s az elméd halott.
(Goethe: Faust I. rész.)

A napokban felkeresett egy nagyon jó barátom azzal a kéressel, hogy mondanék neki valamit a spiritizmusról, mert bárholva megy másról sem hall beszélni, annyira elterjedt ez, az ő előtte teljesen ismeretlen valami. És valóban úgy van. Isten különös rendeltetése lehet, hogy napról napra óriási arányban növekedik a spiritizmus titkos és nyílt híveinek a száma, az emberiség minden rétegéből, a legműveltebbek és legműveletlenebbek egyaránt érdeklődnek és hisznek ebben az ép oly szép, mint magasztos tudományban, a melyet Tóth Béla ur a „hanyatló század legnagyobb szegényének” nevez. Ez a fokozatos terjedés késett engem arra, hogy időről időre felhívjam az olvasó közönség figyelmét, és a küzdők sorába lépve, útbaigazítással szolgáljak az érdeklődőknek, és tanítással a járatlanoknak.

Boldogok a kik hisznek. Boldogok ezen a világon, és boldogok a túlvilágon. A spiritizmus igazi tana tanítja az istenfélelmet és az ember szeretetet, tanítja, hogy az ember elkövetett bűneiért elveszi büntetését a másvilágon, és hogy az emberek ezt neki elhagyják be kell bizonyítani, hogy tényleg van túlvilág. Lehet tehát spiritizsita az olyan ember is, a ki nem foglalkozik a kísérle-

tezésekkel, de úgy él, a mint egy igaz embernek kell élnie Isten parancsolatai szerint. „A szellem-jelenségek czélja, hogy a legmagasztosabb igazságot úgy állítsa az emberek felé, hogy vagyódjanak azután hogy úgy éljenek.”¹⁾ „Két ellentétes hatalom van a mindenségben, az igazság és a tagadás, a fény és a sötétség, a szabadság és a szolgaság.”²⁾ Nemesak akkor követ el az ember bünt, ha rosszat cselekszik, hanem akkor is, ha nem teszi meg azt a jót, a mi módjában áll.

A szellemi manifestációk megértéséhez nem kell más, miut elfogulatlan, és józan gondolkodás. Az emberek nagy része ugyanis azt hiszi, hogy mihelyt valaki szellem, az már mindent tud, mindent lát, és azonnal valami magasabb lénynek képzei. Pedig ez koránt sincs úgy. Alább közölni fogok két manifestatiót, a melyeket elolvassa azonnal szembetűnik az óriási különbség, a mely szellem és szellem között lehetséges. Mert képzeljenek önköz egy embert, a ki teljes életében az élvezeteknek élt, sohasem gondolkodott arról, hogy mi lesz a halál után. A hirtelen bekövetkezett katasztrófa után mi történik. A szellem felocsúdik több kevesebb idő múlva, és teljesen fejletlenül, a túlvilági életéről semmi fogalommal sem bírva, azt hiszi, hogy ő még mindig él. Az a *lelki sötétség*, a mely egész életében képletesen vette őt körül, halála után valósággal teljes sötétséggé változik, a hol semmi fény sincs, nincs a mi felderítené a szerenesétlen előtt, hogy hol van. Lassan-lassan világosodik a táj és a szegény szellem előtt oly furesák, oly megmagyarázhatatlanok az érzések, a melyeket érez, a benyomások a melyeket nyér, fel nem foghatja azokat, mert hiányzanak a hozzavaló képzetek, melyek megszerzését életében elmulasztotta. És ekkor mennyi kinba, mennyi szenvedésbe kerül, míg tudatára jön annak, hogy hol van, és hogy mi történt vele.

És most már nézzük a másik képet. Meghal egy ember, a ki tudja azt, hogy a halál után egy jobb, szebb élet következik, itt a földön úgy élt, mint azt az Úr törvényei előírják. Istenfélő volt minden ízében, özvegyek és árvák atyjuknak neveztek. Istennek ajánlja lelkét és meghal. Pár nap múlva felismél, tudja, érzí, hogy ő már nem él, de gyenge, erőtlén még, minden változás rázkódattással jár, de erősíti az a tudat, hogy nem élt hiába a földön, és hogy teljesítette a rárótt kötelelességeket. „Ah, hogy az emberek a halált még most is oly nehézké tartják, higgyétek el nekem, hogy ez az Isten kegyelme olyan embereknel, a kik tudnak. Mit nyújt az élet: küzdést, gondot, bűt, csalódást, fájdalmat és könnyeket; nálunk, itt a hol mi tartozkodunk ezekből semmi sincs. Ott fenn az égben van az élet, ott egyedül, és ezen életnek elebe törekedni az emberek feladata.”³⁾

A médium, a kinek utján az alábbi nyilatkozatokat kaptuk beszélő médium. „A beszélő médium utján nyilatkozó szellem mintegy assimilálódik a médiummal, azaz a médium egész lényé, mozdulatai, mimikája, szóval érzelmeinek látható kifejezése annyira magán viseli a szellem egyéniségét, hogy a médiumé, mint egyné, teljesen háttérbe szorul mellette. A beszélő médium utján történő szellemnyilatkozatokat **látni, hallani** kell, úgy leírni a manifestációk lefolyását, hogy az olvasó tiszta fogalmat szerezhesen róla, teljes lehetlenség. A beszédek pedig, ha azokat csak olvassuk, de előadni nem hallottuk, az azt hallókra tett benyomásnak tíz százalékát sem adják vissza.”⁴⁾

1899. február 5-én. A szellembúvárok egyletének üléséből. József és Elemér médiumok a magnetizálás alatt transeba mierülnek. Józseffel egy szellem nyilatkozik, a kit őrszelme az ülésbe hozott, hogy itt felvilágosíttassék. Az ülés alatt ocsudik fel, a mint itt következnek:

— *József*: Nem rossz! nem — nem. Ehe! Mi az? mi az? Hol vagyok én? Micsoda sötétség? mily sötétség! Hát mi történt velem, hadd emlékszem vissza, mi is történt? hol vagyok? — hol voltam?

Elemér: Bele estél a gödörbe!

— *József*: Hogy is volt a dolog? Ja igen, mulatságon voltunk! Voltam! hogy is volt csak?

1) Kundgebungen des Geistes Emmanuel. Berlin 1897.

2) Adelma Vay: Studien über die Geisteswelt. Lajos 1866.

3) Prohászka Antal szellemének nyilatkozata 1899. II. 12-én.

4) „Égi Világosság” cz. folyóirat 3. számából.

Mulatságon voltam, igen, igen, mi mulattunk! mi mulattunk! lakásomon barátaimmal és barátnőimmal, 8-án voltunk, párosával, igen úgy történt — vaecoráltunk — mulattunk — énekeltünk — ittunk — és — igen, igen — csokoláztunk (nevet.)

Elemér: És a többi (színtén nevet)

József: Ja, igen, de mi is volt azután? Az a fene Gaston! milyen ördöngös egy fickó. Igen úgy volt. — és a kis Teréz is. — Azután mi is volt, — mi is volt! Én tőszót mondtam: „Rövid az élet, fel kell használni minden pillanatot, ez a czélja az életnek, élvezni! csak élvezni! rajta barátaim! s akkor . . . s akkor . . . hogy is volt csak . . . igen . . . milyen bolond ötlet volt, egy régi mondás jutott eszembe „Memento mori“, nem én mondtam, de mintha valaki mondta volna! nem — nem — s azután semmi sem történt. Ja — ja — úgy látszik sokat ittam és részegen leestem a székéről, könnyen lehet — természetes is, de hát mi van azóta — itt fekszem? — Mikor is volt az? tegnap? tegnap előtt? vagy még azelőtt? különböző nevetséges dolog. — Aurél! Aurél! hol van az a számár? semmi felelet, hát ez micsoda? Tán ő is mulatott? Talán ő is fekszik valamely eldugott helyen? Hiszen nem esoda, ha az ur dözsöl, mért ne dözsölne a szolgál is? De ez mégis sok, hol az a csengetyű? Milyen sötét van itt az ördög vitté volna el, Aurél!

Dr: Ki az Aurél?

József (megriad) ki mer hozzám jönni, te nem voltál hivatalos?

Dr. Nem én jöttem tehozzád, hanem te vagy én nálam.

József: De hisz itt én vagyok a házi úr, hol az inasom?

Dr. A hol te vagy ott már nincs inas, mert te már meghaltál, szegény.

József: Ostobaság, ugyan mondja csak az úr, ha már ide betolakodott, ki a részeg kettőnk közül?

Dr. Egyikünk sem, csak az a különbség közöttünk, hogy én ébren vagyok, maga pedig beteges álmában van.

József: Az lehet, lehet hogy még most is alszom?

Dr. Látod testvérem, térj magadba.

József: Hogy mer engem tegezni az úr, kicsoda maga?

Dr. Látod edes testvérem, mi tenek szólítjuk egymást, sőt még az Uristent is tegezzük, ha kérünk tőle valamit.

József: Nem ismerem azt az urat. Nincs szerencsém.

Dr. Az a baj, hogy még az uristent sem ismered, sajnálalak.

József: Bolond emberek.

Dr. Bizony azért nem látsz te, mert meghaltál!

József: Micsoda bolondot beszél ez az ember! Hiszen én élek, gondolkodom — cogito, ergo sum!

Dr. Quid sum? Non sum homo, sed animam.

József: No hát ezt kikérem magamnak.

Dr. Hát mondja meg ki az az Aurél?

József: Az inasom.

Dr. De hisz maga már meghalt, csak a lelke van itt, nem hallott még a spiritisztákról semmit?

József: Ja az örültekről, de igen . . .

Dr. Nohát most maga egy spiritisza seanceon van. (Igyekszik a lelkére beszélni.)

József: Hát ez mind szép frázis, az ur szépen tud beszélni, az ur intelligens embernek látszik. De csak nem akarja velem elhitetni, hogy én nem én vagyok? (nevet)

Dr. Az egész dolognak a vége az, hogy maga meg van dőbbenve és csak erőlteti a nevetést, pedig én biztosan tudom, hogy nem találja a dolgot olyan nevetségesnek, ez nagyon komoly dolog, és mi nem szoktunk hazudni, csak a maga jóvólátért beszélek és emlékezzék mindig arra a mit mondok.

József: Nagyon köszönöm a szivességét, de valjha be hogy magát a papám küldötte, hogy nekem prédikáljon.

Dr. Ugyan hát akkor nem mondaná meg, hogy jött maga ide Budapestre?

József: De hiszen nem vagyok Budapesten.

Dr. Hát hívja csak azt a Aurélt, lássuk jönni?

József: Hiszen már hívtam, de nem jön, nincs itt senki.

Dr. Dehogy nincs, hisz itt husznál többen vagyunk.

R. I. Bizony sokan vagyunk itt.

József: De hiszen én senkit sem látok! Mondja csak lehet a sok ivástól megvakulni?

Dr. Nem, hanem ha az embert a guta megüti, akkor megvakul. Látja azt az embert ott a másik oldalon? Az is egy meghalt ember.

Elemér (nevet.)

József: Micsoda neveletlenség, idegen emberek jönnek hozzám, a kik itt nevetnek. Hallja maga, ne nevéssen. Most már épenséggel nem tudom. Talán a barátaim üznek velem valami bolondot.

Dr. Látja míg elt a földön, volt egy védő angyala, a kit sohasem hívtam. Adok magának útra valóul egy jó tanácsot, ha valami baja lesz csak hívja a védőangyalát.

József: Volt nekem sok védőangyalom a Juli, a Mari, a Fám . . .

Dr. Nem ilyen szoknyás védőangyal értéket kezdjen már okosan gondolkozni.

József: Én nem is tudok másképp gondolkozni. De már elég a tréfából. Nézzük csak . . . (gondolkozik.)

Elemér. Ki vele, ki vele.

József: . . . vagy komoly a dolog vagy tréfa?

Elemér. Nem tréfa.

József: Ki vagy?

Elemér. Nézz csak ide. Én is vak vagyok, de hallok.

József: Hát ez a vakok intézete, én is vak vagyok.

Elemér. Akkor kezet foghatunk.

József: Nézzük csak. Igaz hogy én mulattam — ittam — aludtam. Sötét van. Nincs semmi a mi világitana. Ezeknek az ostobaságoknak én nem hiszek, hiába integetsz én nem hiszek, vissza, vissza, mit akarsz? hív, hogy kövessem, nem megyek, nem megyek, nem akarok. Egy ellenállhatatlan erő kényszerít, hogy kövessem. Hova akar vezetni, hova mutat, mi az, hol vagyok — a temetőben. Temetőben (horzong.) Mi ez itt? hisz ez a családunk sírboltja, a Charley család sírboltja, belép, belép, hív, oda nem megyek, oda nem megyek. Ah, milyen hatalma van ennek s lénynek fölöttem, kényszerít, hogy kövessem, megyek, megyek — koporsó — koporsó — koporsó. (Összeroskad.) Én nem akarom látni, úgy is sötét van, kellemetlen a levegő, borzasztóan nyomasztó érzés fog el, nem maradok itten, én rettegok a haláltól, a halál borzasztó lehet. Meg nem fordulok, mi közöm hozzá! Az utolsó a bátyám volt, nem is tudom hány koporsó van ide lerakva, nem tudok semmit, nem is akarok tudni semmit. Milyen különös. — nem akarok (vergődik) milyen különös érzés fog el, milyen kétségbeesés, Luciferre mondom, hogy (jajgat, liheg, befogja szeméit.) Ne bántsd, ne bántsd, ne huzd le a kezeimet a szememről, nem akarok látni. Hah — — — hah — — hátra tántorodik.)

Elemér (színtén vergődik.)

József: (iszonyút sikolt) Nem igaz, nem igaz, hihetetlen, nem igaz, nem én vagyok, nem én vagyok (sír) . . .

Dr. (demagnetizálja.)

József: Nem én vagyok a koporsóban, nem az én testem az. (Iszonyúan kínlódik, de a demagnetizálás alatt megenyhül.)

127. 189.
végrh. szám

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadtai kir. törvényszék 1898. évi 6165. 6166. számú végzése következtében **Hesser Gyula** ügyvéd által képviselt **Heuduska Filöp** javára **Geresser Antal és társ.** ellen 900 frt és 195 frt — kr. s jár. erejéig 1899. évi Január hó 11-én foganatossított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1912 frt — kr-ra becsült: egy gőzjárgány és eszlő gép, 1 tüzi feeskendő, 1 szél rosta, 2 kocs, 2 tehén, 9 hordó és ágyneműből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírószág 1898. évi V. 979/4. számú végzése folytán 1095 frt — kr. tőkekövetelés, ennek 900 frt után 1898. évi márczius hó 13-ik napjától, 195 frt után 1898. márcz. 13-tól járó 6 % kamatai, 1/30% váltó díj és eddig összesen 96 frt 04 kbrban bíróság már megállapított költségek erejéig **Rigyicza községiháza** leendő eszközzésére **1899. évi Február hó 27-ik napjának délutáni 3 óra határidőül** kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés nélkül, a legtöbbet ígérőnek beszáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1899. évi február hó 15-ik napján.

Horánszky László

kir. bírósági végrehajtó.

163. szám.
v. 1899.

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 402. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadtai kir. törvényszék 1898. évi 9135. számú végzése következtében **Dr. Bruok Samu** ügyvéd által képviselt **Lővenstein Gábor** javára **Dávid Jakab** ellen 1730 frt — kr. s jár. erejéig 1898. évi Október hó 15-én foganatossított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 618 frt. 42 kr-ra becsült következő számla követelések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírószág 1898. évi V. 256/12. számú végzése folytán 1730 frt — kr. tőkekövetelés, ennek 1898. évi április hó 25-ik napjától járó 6 % kamatai, és eddig összesen 111 frt. 30 kbrban bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedő lakásán **Baján leendő eszközzésére 1899. évi Márczius hó 7-ik napjának délutáni 3 óra határidőül** kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén beszáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1898. évi Február hó 20-ik napján.

Horánszky László,

kir. bírósági végrehajtó.

108. 1899.
végrh. szám.

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírószág 1899. évi V. 123 számú végzése következtében **Dr. Boross József** ügyvéd által képviselt **Krizsaczius Péter** javára **Matin József** és **Jeromos** ellen 300 frt 1 kr. s jár. erejéig 1899. évi Január hó 21-én foganatossított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 348 frt — kr-ra becsült lovak, gazdasági eszközök, zab, árpa és egyéb álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírószág 1899. évi V. 123. számú végzése folytán 300 frt 01 kr. tőkekövetelés, ennek 1899. évi október hó 6-ik napjától járó 6 % kamatai, és eddig összesen 132 frt 55 kbrban bíróság már megállapított költségek erejéig **Béregyháza községiháza** leendő eszközzésére **1899-ik évi Február hó 28-ik napjának délutáni 3 óra határidőül** kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek beszáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1899. évi Február hó 15-ik napján.

Rác István,

kir. bírósági végrehajtó.

Nyiltér. *)

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági és egyéb magféléket, különösen ropamagvakat mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, **egyrészt a gazdaságosság tájékozásául, másrészt a magszükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédéséul** kijelenteni, hogy a vidéki ismételőknél csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban **czégmentől származóknak**, melyek vagy

az én ölmzárommal,

vagy egy álló

medvét jelképező

törvényszékileg bejegyzett védjeggyemmel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

Mauthner Ödön

osász. és kir. udvari szállító

magnagy kereskedés

Budapest, VI., Andrassy-út 23. szám.

*) E rovatban megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Szives tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a fővárosban hosszabb ideig tett tapasztalataim folytán raktáramat

SAJÁTKÉSZITMÉNYÜ KEMÉNYFA-BUTOROKKAL

rendeztem be, melyek csinos kivitele- és tartósságáért kezeskedem. — Vállalkozom különböző stílusú butorok elkészítésére u. m.: angol, barock, renaissance, empire, ó-német, magyar, ébenfa rézbetétekkel stb. stb., továbbá elvállalok épületmunkákat, falburkolatokat, iskola-, templom-, gyógyszer-tár- és bolti berendezéseket, oltárokat, kirakatokat, ugyisint **tekeasztalokat** (kegel és karambolra.)

Tekeasztalok áthuzását és átalakítását helyben és vidéken elvállalom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

INCZÉDI BÉLA
asztalos

Baján, fő-utca 138. szám Diczen-di-féle házban.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment, Capsici comp.

Ezen hírneves háziszér ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közhívnél, oszánál, tag-szagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerű háziszér**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapest**en. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbörtökű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Le Griffon

valódi francia

szivarkapapír és fűvety.

Kapható minden jobb kereskedésben.

VILLAMOS CZIPÓSAROK.

Szabadalmazva az összes kulturállamokban.

Csúsz, érzékeny lábak és idegbetegségek ellen legjobban ajánlva. Ezen villamos cipők sarkaiban egy-egy villamos áramot gerjesztő anyaggal töltött elem van elhelyezve, mely a cipőt viselő egyén testében állandóan keringő és cipőnkint ca. 1-2 Volt feszültségű egyenáramot szolgáltat, ami igen kellemes érzést idéz elő. A villamos cipőket ne tévesszük össze a forgalomban levő ugynevezett „Volta keresztelkekkel”, mind a villamos cipő az egész organizmust átjáró motorikus villám áramot gerjeszt. Áramgerjesztő tokjaimat, új vagy már meglévő lábbelikben is bármely cipész könnyen helyezheti a sarokba, miéért is mindenki a saját cipésznél maradhat. Villamos tokjaink oly tartosak, hogy 2-3 pár cipőt végig szolgálhatnak.

Feltaláló és szétküldő

Kellermann B. villany technikus
Keeskemét, Fűrj u. 86. sz.

Magyarországi egyedüli főraktár és képviselő **Hatschek Béla**, Budapest, Erzsébet-körút (VII. k.) 5. szám.

Egy pár villamostok ára 2 forint, 3 pár megrendelésnél portómentesség.
Czipészek és kereskedők kedvezményben részesülnek.

Használati utasítás ingyen és portómentesen.

Gazdák figyelmébe!

Minden gazdaságban nélkülözhetlen az a szabadalmazott találmányu

földmérő talyiga,

mely önműködő egyszerű szerkezettel, tévedés vagy zavar kizárásával, kézi használat mellett, pontosan felméri a kívánt földterületeket. A vasból és ércből szilárdan gyártott készülék segítségével egy ember, vagy akár gyermek felmérheti maga a kívánt területeket. — Az új találmány gyártását most kezdték meg a szabadalom tulajdonosai és

Stádel Károly örökösei gépgyára és vasöntődéje

kivánatra szivesen szolgál közelebbi felvilágosításokkal.

Ára egy földmérő talyigának 18 frt.

Egy jó házból való fiú

tanonczul

felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Kazal József könyvnyomdája

Baján.

Mindenemü könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben elvállaltatnak u. m. könyvek, folyóiratok, ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok,

névjegyek, eljegyzési kártyák

báli és esketési meghívók, gyászjelentések, falragaszok, számlák, körlevelek stb.

HIRDETMIÉNY.

Nagy választékban levő, szép példányu, korai termőképességgel bíró **gyümölcsfa csemetéimet**, ugyszintén **szőlővesszőimet**, nemkülömben **saját termésű tisztán kezelt ó és 1898. évi termésű borom**, végül a telepemen előállított **borcognacom, barackcognacom és tiszta törköly pálinkám** eladását van szerencsém közhírré tenni.

A megrendelések alulírott nál, **Dallmann Benő** helybeli kereskedő úrnál, vagy a telepemen, a hol alább említett tárgyak ki is szolgáltatnak, eszközölhetők.

1. A gyümölcsfa csemeték ára darabonként	—	frt 30 kr.	} Sima vessző.
2. Nemes Kádárka szőlővessző ára 1000 darabonként	3	frt — kr.	
3. Olaszrizlingi, nagyburgundi, zierfandli és bakator szőlővessző 1000 darabonként	4	frt — kr.	
4. Fehér chasselas 1000 darabonként	5	frt — kr.	
5. Piros chasselas	8	frt — kr.	
6. Passatutti és piros muskotály 1000 darabonként	15	frt — kr.	
7. Az elgyökereztetett vessző 1000 darabonként több 3 forinttal.			
8. Gyökeres olaszrizling 1000 drb.	10	frt — kr.	

➡ Nagyobb megrendeléseknél árkedvezmény. ➡

9. Törköly pálinka 1 literes üveggel	1	frt — kr.	} Kicsiben csak Dallmann úrnál kapható.
10. Bor cognac ⁷ / ₁₀	1	frt 50 kr.	
11. Barack cognac ⁷ / ₁₀	1	frt 50 kr.	
12. Rizlingi ó bor 1 literes üveggel	—	frt 50 kr.	

A borom nagybani ára :

1. Nagyburgundi siller 100 lit.	22	frt.	} 1898. évi termés.	4. chasselas 100 lit.	25	frt.	} 0 bor.
2. Bakator	22	frt.		5. Bakator	25	frt.	
3. Rizlingi	25	frt.		6. Rizlingi	30	frt.	

Ez alkalommal a szőlősgazdák figyelmét felhívom az ákáczfából hasított **szőlőkaróimra**, a nagykészletben levő 160 cm. hosszú karó ezerdarabonként 23 forint. A 200 cm hosszú karó 1000 darabonként 27 forint. Bajára szállítva a vagonba vagy hajóba rakva.

Végül, midőn a szerénység megsértése nélkül jelzem, hogy a nagyközönség részéről különösen a gyümölcsfa csemetéimmal eddig csak dicséretet arattam, és a midőn nyert számos elismerés közül Tekintetes **Allaga Ottó** föld- és szőlőbirtokos úr becses tollából eredt egy ilyent alább nyilvánosságra hozni bátorlalom, — ezzel a nagyközönségnek is vélek jó szolgálatot tenni, mert ebben megleti méltatását nemcsak fáradozásomnak, de a gyümölcsfa csemetéimről mondott ajánló és igazságos bírálatát is.

Baján, 1899. február hóban.

Tisztelettel

Schleicher Antal,

faiskola és szőlőtelep tulajdonos.

Tekintetes ALLAGA OTTÓ ur levele a következő :

Baján, 1899. február 14.

Tekintetes Schleicher Antal urnak Baján.

Kedves Barátom!

„Már azt is sokrabsülöm nálad, hogy az általad nevelt gyümölcsfa csemetéknek nem csak addig viseled gondját, mint mások, míg azon jó, rossz szerével túl adnak, hanem gondoskodsz felőlük még most is, mikor már az én talajomban nekem termettek és fognak termeni. — Igazi praktikus szellemű üzleti felfogást tanúsítasz ezzel, hogy örülsz rajta, ha elárusított cikkeiddel vevőidet kielégítheted.

No kedves barátom, ilyen nemes örömeiket igazán tiszta szívvel teremthetek neked, mert a töled régebben beszerzett facsemeték dús gyökérzetük és életképes fejlődésüknel fogva a homokon úgy, mint a kötött talajban egytől-egyig szépen megeredtek, gyorsan fejlődtek és váratlanul korán hozták meg első gyümölesüket, melyekből azon meggyőződést is szerezhettem, hogy a fajtisztaság is komoly gondolkodásodnak kiváló tárgyát képezi.

Ez öntölte belém a bizalmat, hogy ideai szükségletemet, több mint 1500 drb. gyümölesfát, — ismét töled szereztem be; melynek kapcsán, midőn azon általános elismeréshez, hogy az általad fentartott faiskolával közgazdaságilag is üdvös dolgot végezel, — a magam részéről is teljes készséggel hozzájárulok, fogad tőlem az ígéretet, hogy elismerésem jeléül telepednek ezen jó hírnevét sehol, hol arra alkalmam nyílik elhallgatni nem fogom“

szerező régi hived

Allaga Ottó

földbirtokos.